

1 Definicja. Mówimy, że $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ jest *wypukła* jeśli

$$f(tx + (1-t)y) \leq tf(x) + (1-t)f(y) \quad \text{dla } x, y \in (a, b) \text{ oraz } t \in [0, 1].$$

Mówimy, że f jest *wklęsła* jeśli $g = -f$ jest wypukła.

Na ćwiczeniach poznaliśmy już następujące fakty:

- Jeśli $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ jest *ciągła* oraz

$$f\left(\frac{1}{2}(x+y)\right) \leq \frac{1}{2}(f(x) + f(y)) \quad \text{dla wszystkich } x, y \in (a, b),$$

to f jest wypukła.

- Zachodzi *nierówność Younga*, tj.

$$xy \leq \frac{x^p}{p} + \frac{y^q}{q} \quad \text{dla } x, y \in (0, \infty) \text{ oraz } p, q \in (1, \infty) \text{ spełniających } \frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1.$$

- Funkcja $\exp : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jest wypukła.

1. Udowodnić *nierówność Höldera*, tj.

$$\sum_{i=1}^n a_i b_i \leq \left(\sum_{i=1}^n a_i^p \right)^{1/p} \left(\sum_{i=1}^n b_i^q \right)^{1/q}$$

dla $a_1, \dots, a_n, b_1, \dots, b_n \in (0, \infty)$ oraz $p, q \in (1, \infty)$ spełniających $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$.

2. Udowodnić *nierówność Höldera dla szeregów*, tj.

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n b_n \leq \left(\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^p \right)^{1/p} \left(\sum_{n=1}^{\infty} |b_n|^q \right)^{1/q}$$

zakładając, że $p, q \in (1, \infty)$ spełniają $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$ oraz $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^p$ i $\sum_{n=1}^{\infty} |b_n|^q$ są zbieżne.

3. Udowodnić ogólną *nierówność między ważonymi średnimi*:

Niech $x_1, \dots, x_n \in (0, \infty)$ oraz $w_1, \dots, w_n \in [0, 1]$ będą takie, że $\sum_{i=1}^n w_i = 1$. Kładziemy

$$M_p(x_1, \dots, x_n) = \left(\sum_{k=1}^n x_k^p w_k \right)^{1/p} \quad \text{dla } p \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$\text{oraz } M_0(x_1, \dots, x_n) = \inf \{ M_p(x_1, \dots, x_n) : p > 0 \}.$$

- Pokazać, że dla $0 < p \leq q < \infty$ zachodzi

$$(1) \quad M_p(x_1, \dots, x_n) \leq M_q(x_1, \dots, x_n).$$

- Dla $p \in (0, \infty)$ mamy

$$M_{-p}(x_1, \dots, x_n) = M_p(x_1^{-1}, \dots, x_n^{-1})^{-1}.$$

Udowodnić, że (1) zachodzi również dla $-\infty < p \leq q < 0$.

- Obliczyć granice

$$\lim_{p \rightarrow 0} M_p(x_1, \dots, x_n), \quad \lim_{p \rightarrow \infty} M_p(x_1, \dots, x_n), \quad \lim_{p \rightarrow -\infty} M_p(x_1, \dots, x_n).$$

Wskazówka. Można skorzystać z faktu, że jeśli $a_n b_n \rightarrow g \in [-\infty, \infty]$ oraz $a_n \rightarrow 0$, to $(1 + a_n)^{b_n} \rightarrow \exp(g)$.

- Wywnioskować, że (1) zachodzi dla dowolnych $p, q \in [-\infty, \infty]$, $p \leq q$.
Kiedy w (1) jest równość?
4. Niech $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ będzie dana wzorem $f(x) = x^p$ dla pewnego $p \in \mathbb{R}$. Udowodnić, że f jest wypukła jeśli $p \in [1, \infty)$ oraz wklęsła jeśli $p \in (0, 1]$.